

**DISPUTATIO
De
OFFICIO CHRISTI
SACERDOTALI.**

Quam.

DEI Opt. Max. Auspicio

S U B P R A E S I D I O

Admod. Reverendi & Excellentissimi Viri

DN. AESCHILLI PETRAEI

S.S. Theol: Doct. & in Regia Acad. Aboensi: Prof:

nec non ejusdem civitatis Pastoris,

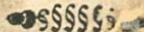
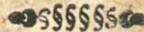
Præceptoris ac Fautoris sui Reverenter colendi,

Publicè proponit

LAURENTIUS P. VVICHIUSS Smol.

S. Reg. M. Alumnus.

Ad diem 12. April. horis ante meridianis consuetis
in Auditorio Majori Anno 1644.

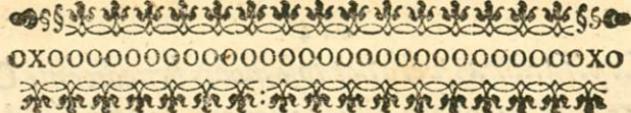
A B O F,

Excudebat Petrus W.

44.

OFFICIO CHRISTI
SACERDOTALIS

170

THEISIS I.

Electum Christi organon divus Paulus graviter af-
severat 1. Cor. 2,2. Se non scire quicquam inter illos
nisi JESUM Christum, & hunc crucifixum; Quo docuit,
principiam & summam Ecclesiae sapientiam consistere in
cognitione Christi: vid. quod verè illum quoad ipsius
personam & officium beneficiorum cognoscamus.

II.

Illud ipsum Salvator noster Christus evidenter in
sua oratione testatur: Job. 17,3. Hæc est (inquiens)
vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum,
& quem misisti JESUM Christum..

III.

Gratis igitur animis agnoscendum, & memoriam
sempiternam prosequendum, quod filius ipse DEI ex sinu
patris æterni, tanquam ex arcana sede olim prodiens, vo-
luntatem & decretum patris, suiq; cognitionem Patriar-
chis, Prophetis, & Apostolis enarravit. Quod etiam
num ipsum sedentem ad dextram patris mediatorem esse
inter Deum & homines, sacerdotaliq; munere pro nobis
fungi sciamus, ipsum hostiam propitiatoriam pro totius
mundi peccatis obtulisse, omnesq; homines sufficienti ly-
tro redimisse, pro his apud patrem suum benignè interpel-
lare, ut vitam æternam consequantur..

IV.

Constituimus verò hoc ipso, nobis benedicente Christo, brevem quandam dissertationem de officio Christi Sacerdotali instituere, in principio Christi nomina, quatenus illa exprimunt Christi officia & beneficia referemus, deinde Christi officium exponemus.

V.

Ac primò quidem nomina Christo tribuuntur ab esse scilicet: EIA, IA, JEHOVA & H. Hoc nomen inquit Frantz de interpretatione Scripturae, pag. 932. elucet inquit: Ex claris textibus scripturæ luculentè, quod hoc nomen JEHOVAH quoad has literas, ante Mosen non fuerat cognitum. Nunc enim in hoc cap. vid. Exod. 6. Ex EHIE format Deus JEHOVA. Quamquam v. in Sacris Biblij repe ritur per totam Genesim; tamen fit illud propter hanc causam, quia M. tempore & per Mosen scripta fuit Genesis, ubi Mosis noluit Deo detrahere hoc suum novitium nomen, quod eo tempore fuerat a Deo factum, & simul divinitus monstratum, sicut alia exempla sunt in Genesi, & nomina urbium, quæ tamen prioribus temporibus in usu non fuerant. VI.

A posse, EL, ELOA H, ELOHIM.

VII.

A præesse, ADONAI, SCHADAI, ZEBAOTH. VIII.

Ab eminere, ELION.

IX.

Vide plura Christi nomina enumerata in Thesauro appellationum apud Schlusselburgium in catnalogo appellatio num Christi lib. 9, pag. 377.

X.

De nominibus Dei placet adferre, quod Reuchlinus de verbo mirifico lib. 2. notat. Hier. inquit ad Marcellam, decem nomina Dei commemorat. Dionys. Areopagita propè 45. Alij 72. Alij plura, Alij pauciora, quisq; pro captu suo. Quis verò definitus nominum esse numerus potest ejus, qui & in nominabilis est & omni nomini celebris? Et ibid. ait: Quadam nomina essentia tribus, quedam virtuti, quedam operationi, quedam nostra erga Deum affectioni.

XI.

Cum primis verò bina nomina JESUS CHRISTUS, officia & beneficia redemptoris nostri proponunt.

XII.

Nomen Christi, tria ejusdem officia complectitur: Prophetæ, Regis & Sacerdotis. Unctus est Christus in Prophetam, Regem, & Sacerdotem, ut mediatoris & Salvatoris officio Fungeretur.

XIII.

Quemadmodum enim in U. T. cum primis Summi Sacerdotes & Reges in officijs sui inauguratione ungi solebant olio quodam sacrato, quæ unctio celsitudinem quandam divinam eis ad dederat, & Majestatem; ut sancti essent in terris, & commercium cum numine haberent. Cunæus lib. 1. de Repub. Hebræorum pag. 122. Quidam etiam addunt, eos per hanc unctionem admonitos esse debere, in opere suo industrios & validos, & simul leves ac mansuetos. XIV.

Ita & Christus unctus est, non olio externo; sed spiritu sancto. Unctus est juxta Psal. 45. Præ consortibus suis, h.e. ita ut non habeat, in eâ specie unctionis ullum confortem. Ex idiosyncrasia enim Hebraeorum hæc locutio Exclusivæ & Negative de una parte exponenda est, quæ ex Graecorum & Latinorum more spectata, comparationem videtur indicare, conf. Psal. 118. v. 8. & 9. Ioh.

3. v. 19. Homines dilexerunt magis tenebras; qnam lu-
cem: h. e. dilexerunt tenebras tantum & non lucem.
Probè tenendum, quod Christi unctio non differt gradu, ab unctione
quo unguntur sancti, sed specie. Ipse enim accepit spiritum san-
ctum sine mensura. Ioh. 3. v. 34. Quisq[ue] verò piorum accepit pro
suo modulo, Rom. 12. 3. 1. Cor. 22. v. 11. Unde ex ipsius pleni-
tudine omnes accepimus, Ioh. 1. v. 14. 16 & 17. Et quidem ci-
tra imminutionem. XV.

Nomen JESUS, beneficium Salvatoris exprimit, juxta An-
geli interpretationem, Matth. 1. Vocabis nomen ejus JE-
SUM. XVI.

De hoc nomine, Reuchlinus lib. 2. de verbo mirifico ait:
Græcos derivari nomen Jesus, à sanando, & medendo. He-
bræorum Grammaticos à salvando. Putatq[ue] quod hoc no-
men maximè sit proprium filio Dei incarnato, licet alij hoc nomen
etiam habuisse videantur. XVII.

Placet hic etiam quasi in fasciculum colligere Christi regia
nostræ, Prophetæ nostræ, & Sacerdotis nostri peculiaria quedam be-
neficia à Deo ipso nobis patefacta. XVIII.

Videlice, quod is sit doctor Ecclesiæ, doctrinamq[ue]
cœlestem illustrat, idq[ue] significatum etiam est in Aaron.,
Exod. 28. In cuius rationali ponuntur doctrina & veritas,
Deut. 18. v. 15. Prophetam de gente tua & de fratribus tuis
sicut me suscitabit tibi Dominus Deus tuus: Ipsum audies,
ut petijisti à Domino Deo tuo in Horeb, quando concio con-
gregata est, atq[ue] dixisti: ultrà non audiam vocem Domini
mei, & ignem hunc maximum non video, ne moriar. Et
ait Dominus mihi: Benè sunt omnia locuti, Prophetam
suscitabo demedio fratrum suorum, similem tui, & ponam
verba mea in ore ejus, loqueturq[ue] ad eos omnia quæ præce-
pero illi Ps. l. 2. v. 6. Ego autem constitui regem meum
super Zion montem meum, prædicabo de decreto, &c.

XIX.

Conf. Esa. 2, v. 3. Esa. 9, v. 6. & 7. Esa. 41, v. 27, 50. v. 4. 61.
v. 1. & 2. 63, v. 2. Zach. 9, 15. XX.

Purgare templum & Sacrificia, Mal. 3, 3. Ipse quasi ignis con-
flans, &c. XXI.

Hujus est instituere ministerium docendi omnes gentes, & col-
ligendi ad societatem regni sui, Conf. Esa. 9, 1. Esa. 11, 9. Esa. 12, 4.
43, 19. Zach. 14, 8. Oleæ 11, 10. Psal. 18, 44. 19. v. 5. 22. v. 23.
68. v. 10. XXII.

Idola abrogare, Esa. 2, 18. Et Ante Christum revelare, Esa.
11, 3. & 13. XXIII.

Peccata nostra portare, Esa. 43, 24. Illa expiare & ablueret,
Esa. 4, 4. Dan. 9, 24. Psal. 130, 8. Ideoq; juxta Frantz. de in-
terpretatione scriptura pag. 1070. finis tentationis Christi a diabolo
in deserto erat, ut a Prophetico & Sacerdotali munere suo etiam jam
tandem abserrerer. ostensis difficultatibus, quas a diabolis expectare
necessè sit habiturus. XXIV.

Oppugnare ac vincere Diabolum, ejus Tyrannidem.
atq; imperium destruere ac vincere, Gen. 3. Ipsum (semen
mulieris) conteret caput tuum : i.e. te vincet, ac liberabit
genus humanum a potestate tua.

XXV.

Hic & non alius a morte nos liberet, Esa. 25, 8. Ose. 13, 14.
Ab ira Dei nos liberat, Esa. 9, 4. Esa. 35, 3. Zach. 9, 11. Vide
plura Salvatoris nostri dona, & officia, opera, & beneficia
in syntagmate vel corpo doctrinæ ex V. T. per Joh. vi-
gandum pag. 237. XXVI.

Defungitur autem Christus hodieq; munere suo Pro-
phetico, Scripturæ S. & prædicationis ministerio, Ioh. 5, 39.
Luc. 10, 16. dicitur enim Christus logos, non solum a na-
tura sua divina, qua patri coessentialis est in qua integrè lu-
cet,

et, Sapientia, Bonitas, cæteraq; attributa patris, sicut noster sermo cogitationum mentis effigies est: Sed etiam ab officio Prophetico, quod mentem patris sui nobis revelat. Videatur Tern. de Trinit, pag. 626.

XXVII.

Regio fungitur officio, gubernando Ecclesiam, eam colligendo, defendendo in medio suorum hostium, Psal. 11, 2. Ierm. 23, 5. Zach. 9, 9. Est enim Christi regnum spirituale, Ioh. 18, 36. 2. Cor. 10, 4. Durabit hoc regnum in æternum, Dan. 2, 46. Luc. 1, 33. Cives ejus ab ipso denominantur & dicuntur Christiani, Act. 11, 26. 1. Pet. 2, 6. Hinc Aug: unxiisti me oltō tuo, ut à Christo dicerer Christianus.

XXVIII.

Quām latē pateat regnum Christi in hoc mundo, videntur insignes libri Philippi Nic. de Regno Christi.

XXIX.

Dicitur hoc regnum, nullis circumscriptum finibus, vid: quo ad potentiam, & Majestatem hujus regni. De ipso regno per universum orbem & ultrà eum in coelo & inferno haud scio an dici possit, quod sit infinitum cum omne creatum sit finitum, nec quicquam infinitum præter creatorem. Christi autem regnum, quod finitum dicitur, id secundum eandem distinctionem explicandum est, ita ut angustius quidem regno potentiae dicatur Regnum gratiæ, utrumq; finitum ob dictam causam, Tarnovius lib. de trinit, pag. 247.

XXX.

Quod autem dicitur filius traditurus regnum, Deo & Patri 1. Cor. 15, 24. id juxta Baldv. in hunc locum non respectu divinitatis dicitur, ita enim regnum habet æternum cum Patre & Spiritu sancto. Neq; etiam intelligitur hic regnum potentiae, quod in omnes creaturest habet, neq; illud unquam

quam deficiet: sed regnum gratiæ in Ecclesia hac ei commisum est à Deo Patre, quando constitutus fuit Rex super montem Zion, *Psal. 2.* Administravit illud, cum in terris esset, prædicando verbum, edendo miracula, patiendo & moriendo, & postquam in cœlum ascendit, administrat il-
lud, etiamnū sedens ad dextram Dei intercedens pro no-
bis, dans dona Ecclesiæ, & constituens verbi præcones, qui
virtute verbi divini expellent diabolum, & convertant cor-
da filiorum ad patres, & corda patrum ad filios, & hæc ad-
ministratio regni sui durabit usq; ad novissimum diem, ibi
finis erit prædicationis, & finis sacramentorum, & finis in-
tercessionis Christi, finis etiam fidei; tunc tradet regnum
suum Deo & Patri, quando Ecclesiam suam æterno patri
sistet coram, immaculatam ab omni malo prorsus libera-
tam, perfectis ac peractis omnibus ijs, ob quæ filius Dei à
patre missus fuerat in mundum, Ibi finem habebit regnum
gratiæ, & incipiet regnum gloriæ: Ubi Deus divitias suæ
beatitudinis electis suis coram intuendas dabit.

XXXI.

Sed missis illis, quæ de utroq; hoc officio, Prophetico &
Regio latius dici possunt, propriùs ad institutum accedam,
& quæ speciatim munus ejus Sacerdotale concernunt, yi-
deamus.

XXXII.

Notandus est & repudiandus photinianorum cras-
sissimus & absurdissimus error, quod confundunt Christi
Sacerdotale & Regium munus, quod utrumq; scriptura a-
curatè distingvit. *Sacerdotale munus describens per hoc:*
Quod Christus pro peccatis alienis in aracrucis se offerat, Matt. 26,
28. Luc. 22, 19. & 20. 1. Cor. 11, 24. & 25. Eph. 2, 2. Regij mu-
neris non est Hostiam aliquam afferre, sed regere & gubernare subij-
cere hostes sub pedes suos, dominari inter gentes, *Psal. 22, 28. & seqq.*
Et Ps. 110. Videatur Iac. Mart. in Synopsi totius religionis Photinia-
norum pag. 63. c. 22.

XXXIII.

Paucis notemus contra photinianos; quod utrumq;
Christi officium, Regium & Sacerdotale, licet à se invicem
sint distincta, interim tamen in quibusdam arctissimè conve-
niant & conspirent. Indè interim non sequitur neq; evinci potest,
unam planè eandemq; eorū esse rationem & operationem. Sanè dum
contradistinctæ species in uno convenient genere; Numquid propte-
re à non sunt distinctæ, sed unū idemq;? Id verò implicat manife-
stā contradictionē, & contradistinctas species esse & tamen
non distinctas, sed idem esse: *Sic sociæ cause tendunt ad*
unum finem consequendum & eundem effectum producendum:
Numquid proptere à unum idemq; & nequaquam distinctæ sunt cen-
senda?

XXXIV.

Quin & hoc attingere opera videtur pretium, monstra-
re q; modo errent photiniani dicentes: 1. Christū obtulisse se
quidem Deo per mortem, eam autem oblationem non a n-
tē perfectam fuisse, quam post resurrectionem & ascensum
ipsius in cœlum. 2. Paulum non scribere, Christum ob-
tulisse se Deo pro nobis victimam, sed tradidisse semeti-
psum pro nobis, & hoc ipsum factum instar suavissimæ ob-
lationis fuisse, vel Deo ita placuisse, ut quondam victima
aliqua ritē oblata placuit: *Nihil hic vel de satisfactione, vel de*
expiatione peccatorum dicitur, inquit. Vide Faustum Socinum
par. 2. de Iesu Christo Servatore c. 15. Smalsium in Catechesi Ra-
chov. pag. 332. &c. Resp. ad Thes. D. Frantz. pag. 117, 118, &c.

XXXV.

RESP: 1. Negando quod statuunt photiniani absurdè, vid.
oblationem Christi non fuisse perfectam ante ejus resur-
rectionem & ascensum in cœlum, nam Heb. 9. Scribitur
Christum semel oblatum esse ad exhaurienda peccata. Poteſt ar-
gumentum ſic informari: Perfectus effectus praſupponit

causam pfectam, consummatio sanctorum, quæ ex oblatione Christi dependet, est ejus effectus & est perfecta. E. ipsa oblatio Christi est perfecta.

XXXVI.

2. Frivolum est, quod Photiniani singunt, quod offere se de Christo usurpatum, tantum nudam presentationem significet. Nam quæ esset ratio quod author Epist. ad Heb. præter vulgarem scripturarum usum hâc voce sic uteretur?

XXVII.

3. Et quomodo probant Photin. oblationem illam Christi de qua in Epist. ad Heb. tantum in cœlo fieri, sui presentatione apud patrem?

XXVIII.

4. Ridiculum est quod prætendunt oblationem illam perpetuò fieri; Nam Sacerdotium quidèm ejus perpetuum est, sed non oblatio; Sacerdotij enim duæ sunt partes, primùm offerre hostiam, deinde orare pro populo. Priori munere functus est Christus in aracrucis: Nam mors Christi est ejus pro nobis oblatio, Eph. 5, 1. Heb. 9, 28. Christus a. amplius non moritur, Rom. 6, 9. Ergò non amplius offertur. Et quâ fronte Socinus scribere audet, oblationem perpetuò fieri, cum author ad Heb. loco dicto exp̄s̄e scribat: Christus semel oblatus est.

XXIX.

Hujus sui muneris actus quidèm transiit, ita tamèn ut ejus fructus & efficacia semper adhuc maneat, qnotquot enim Deo grati sunt, per hanc hostiam, filij Dei ipsi grati sunt. Posteriori munere Sacerdotali etiamnum fungitur: Sedet enim ad dextram patris, interpellans pro nobis, Rom. 8, 34. Quare ob causam appellatur Sacerdos in aeternum, Psal. 110, 4. Partim quia pro nobis semp̄ orat, partim quia mortis suæ fructum quotidiè fidelibus applicat.

XL.

Ad alterum RESP. Photinianorum objectum: nihil in

eo contineri, nisi contorsionem & miseram lacerationem
textus Apostolici. Nec traditio Christi à Paulo vocatur obla-
tio seu victimā, sed potius illud ipsum quod traditur, h.e. corpus i-
psius. Tradidit semetipsum Deo victimam, Christus vocatur. Esa.
53,10. Ascham victimā pro peccato: Traditio verò Christi in mor-
tem, missam vocatur victimā, vid. Bald. in Epist. Eph., c. 5.

XLI.

Jam ad propositum. XLII.

Hic verò duo afferamus. Primum est: Christum esse Sa-
cerdotem secundum utramq; naturam, divinam & huma-
nam: Alterum: quod Christus pro omnibus hominibus
sacrificium obtulerit, pro omnium peccatis mortem paſſ.

XLIII.

Christum esse nostrum sacerdotem secundum natu-
ram utramq; divinam & humanam, probatur sequentibus
rationibus, quæ ab Hassenreffero nostro afferuntur in loco de Chri-
sto, dum de tertio genere communicationis idiomatum agit.

XLIV.

Prima ratio hæc est: quod primarius finis commu-
nicationis & unionis personalis fuerit saluberrima redem-
ptio generis humani ex æterno interitu.

XLV.

Hanc enim ob causam Deus homo factus est, & filius Dei in
mortem traditus est, ut proprio sanguine Ecclesiam acquireret, & per
morem repararet vitam, I. Ioh. 3, 8. In hoc apparuit filius Dei, ut dis-
solvat opera Diaboli, Heb. 2, 14. Filius Dei participavit carni &
sanguini, ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis impe-
rium.

XLVI.

Idem quoq; redemptionis opus ipsum monstrat, quod
sine communicatione utriusq; naturæ operationum perfici
non potuit. Reconciliandus enim Deus, cuius infini-

ta bonitas & justitia læsa fuit: superandi hostes, peccatum, mors, Diabolus, infernus perfectissimæ legi & infinitæ justitiae divinæ satisfaciendum; Luenda maledictio legis in omnes peccatores, & morte expianda: Impetranda peccatorum remissio, recuperanda gratia, justitia, sanctitas, salus & vita æterna, &c. Quæ certè utriusq; naturæ operatio-nes requisiuerunt. Neq; enim Deus nudus pati, mori potuisset: Neq; homo nudus, sanctissimus etiam & perfectissimus infinitam Dei iram placare, maledictionem & hostes vincere, atq; aeterna bona reparare potuisset. Patitur igitur Christus ut homo, & easdem illas passiones efficaces reddit, & Salutares: Et sic utraq; natura agit quod suum est, cum alterius interim communicatione; Quā si neq; perfici, neq; tam salubrem habere valorem unquam potuisset.

XLVII.

Nisi igitur redemptionis opus, & totum Salvatoris Christi meritum, imperfectum & finitum reddere: justificationem nostram & gratiam Dei evacuare, adeoq; omnia salutis nostræ fundamenta radicibus evellere quis velit; hanc utriusq; naturæ naturalium operationum communicationem, negare non poterit.

XLVIII.

Si deniq; alterutra naturarum Christi, seu divina, seu humana, sine operationum alteri naturæ communicatione, redemptionis opus efficere poterat, quid opus fuisset, vel filium Dei incarnari, vel hominem in Deum assumi? Quia verò ut dictum, infinitæ justitiae divinæ satisfaciendum, & maledictio legis morte expianda fuit, propterea ambas naturas Christi operationes conjungere, & mutua quadam communicatione agere necesse fuerit. Id quod concilium Chalcedon. definivit: Unamquamq; naturam agere quod proprium cum communicatione alterius.

XLIX.

Quærit Becanus Tom. 2. pag. 592. An C^Hristus secundum unam eandemq; naturam fuerit Sacerdos & victimæ? Respondethunc in modū: quidam docent ipsum fuisse Sacerdotem secundum divinitatem: Victimam v. secundum humanitatem: Recitūs antiqui Patres & victimam & Sacerdotem fuisse secundum humanitatem: Ambros. lib. 3. de fide c. 5. Idem Sacerdos, idem & hostia, Sacerdotium tamen & sacrificium humanae est conditionis officium. Fulgent. lib. de fide ad Petrum. August. lib. 2. de consensu Evangelistarum c. 3. Cyrill. in Epist. ad Nestorium. Et ratio est manifesta, quia Sacerdos, qui offert Deo sacrificium, agnoscit illum superiorem & externo cultu profitetur se illi subjectum esse. At C^Hristus secundum divinitatem nō agnoscit ullum superiorem, nec ulli subjectus'. L.

Verū enim verò, ut ut hæc Becano non exigui esse ponderis videntur, tamen tantum non habet momenti, ut nostram modò positam orthodoxam sententiam, de utriusq; naturæ concursu in opere mediatoris infringant.

LI.

Sic ergò pij veteres sunt interpretandi, cum negant C^Hristum ut Deum esse mediatorem, loqui eos de solo Deo qui est ignis consumens. Deut. 4. v. 24. Est enim mediator Filius DEI, quatenus est homo, ideo dicit Apost: Mediátorem Dei & hominum Jesum Christum, I. Tim. 2, 5. Nequaquam intelligimus solam humanitatem; Sed hunc hominem, qui etiam Deus est. Hoc est Deum & hominem. Nec fingendum est Ecclesiam U. T. caruisse mediatore: extra quem nemo unq; Deo placere potuit. Nam & electio ad vitam æternam in Christo facta est ab eterno Eph. 1. Conf. 2. Tim. 1. v. 9, & 10.

LII.

Confirmat sententiam nostram axioma illud tritum: *Nomina officij Christi, competere Christo, non secundum alterum seorsim, sed secundum utramq; simul.*

LIII.

Ubi notandum: in officijs Christi descriptione, interdùm involvi simul aliquam proprietatem naturæ humanae, quæ diligenter evolvenda est, ne confusio sequatur naturarum. *E. G. Livore ejus (Messiae) sanati sumus, Es. 53, 5.* Justificati in sangvine ejus, salvi erimus ab ira Dei per ipsum, *Rom. 5. v. 9.* Deus sangvine suo redemit Ecclesiam *Act. 20. 22.* Redempti estis sangvine, *1. Pet. 1. v. 19.* Christus per mortem destruxit eum, qui habebat mortis potestatem & imperium *Heb 2, 14. &c.* Sanare, justificare, redimere, Ecclesiam, regnum Diaboli destruere, est officium Christi secundum utramque naturam: *At non tamen dicimus, Christum esse passum & mortuum, secundum utramque naturam, sed cum Scriptura, Christum esse passum & mortuum carne, sive secundum carnem.*

LIV.

Ita patet Christum esse nostrum Pontificem ac summum Sacerdotem, non secundum alterutram, sed secundum utramque, satisfaciendo, persolvendo Deo pretium pro peccatis nostris, acquirendo justitiam & vitam æternam, per obedientiam in tota sua vita Deo praestitam. totam divinam legem perfectè & plenè observando & paenas peccatis nostris debitas perpetiendo.

LV.

Intercedendo etiam pro nobis, interpellando apud Deum per meritum & satisfactionem suam.

LVI.

Jam probandum est, Christum sacerdotem nostrum pro mundi peccatis sacrificium obtulisse, & quidem pro omnibus peccatis omnium hominum totius mundi.

LVII.

Horum prius, vid. quod pro mundi peccatis sacrificium

cium obtulerit, probant, sequentia scripturæ loca : *Heb. 9. v. 12.* CHristus non per sanguinem hircorum aut vitulorum, Sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta æternâ redēptione inventâ. *Ibid. v. 25.* Neq; ut sāpē offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno. Alioquin oportebat eum frequentè pati ab origine mundi, nunc a. Semel in consummatione seculorum, ad destructionem peccati per Hostiam suam apparuit. Et quemadmodum homini statutum est semel mori, post hoc a. Judicium ; Sic & CHristus semel oblatus est, ad multorum exhaurienda peccata, *Heb. 10 v. 10.* In voluntate Dei sanctificati sumus, per oblationem corporis IESU CHristi semel. *Ibid. v. 14.* Unâ enim oblatione consummavit in sempiternum eos, qui Sanctificantur, *Rom. 6. v. 10.* Qui mortuus est, peccato mortuus est semel. *1. Pet. 2. v. 24.* CHristus peccata nostra ipse pertulit, in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui, justitiae viveremus; Cujus livore Sanati estis. *1. Pet. 3. 18.* CHristus semel pro peccatis mortuus est. *Ioh. 19. v. 30.* Consummatum est.

LVIII.

Alterum, vid: oblatum à Christo Sacrificium pro omnibus omnium hominum peccatis, his evincitur dictis: *Ioh. 1. v. 29.* CHristus enim est agnus Dei, qui tollit peccata mundi. *1. Ioh. 4. v. 7.* Sangvis IESU CHristi Filij Dei emundat nos ab omni peccato. *1. Ioh. 2. v. 2, & 3.* IESUS CHristus est propitiatio nostra, pro peccatis nostris, non pro nostris tantùm, sed etiam pro totius mundi.

LIX.

Et ut clarius dicamus, etiam pro illis mortuum esse Christum Judicamus, qui perierunt, nisi velimus negare Evangelium prædicatum omni creaturæ, & asserere Adami pecca-

peccatum atq; perditionem, latius patere, quam Christi
meritum & reparationem.

LX.

Nisi etiam velimus excusare impios propter incre-
dulitatem, & propter eam non damnari afferere. Quid
enim aut quomodo credere potuissent in Christum, si nihil
Christus pro ipsis præstatisset.

LXI.

Sed audiemus scripturam apertè ostendentem Chri-
sti meritum etiam pro pereuntibus præstitum esse, Rom.
14,5. *Noli cibo tuo perdere illum, pro quos Christus mortua-
est. Heb.10,29. Quantò magis putatis deterioramereri supplicia,
qui filium Dei conculcavit, & sanguinem testamenti pollutum pro-
phanum duxerit, in quo sanctificatus est.*

LXII.

Quin & idem probat, quod Christus orat non saltēm
SPECIATIM pro solis fidelibus, Ioh.17,9. Rom.7,24. & 4. I.
Ioh.2,1. Sed etiam GENERATIM, pro omnibus homini-
bus adeoq; etiam pro hostibus suis, & se crucifigentibus
Ef.5,3. v.ult. Luc.23,34. LXIII.

Nec officit huic sententiae, quod Apostolus Eph.5, 25, dicit:
Christum tradidisse seipsum pro Ecclesia.

LXIV.

Nam scriptura duplicitè loquitur de merito mortis
Christi: Primò ratione acquisitionis tantum, & sic universale est.
Pertinens tamen ad pios, quam ad impios, etiam ad eos q; pe-
reunt. Ideò vitam dare dicitur pro mundo, Ioh.6, 33. & 51.
Peccata mundi tollere Ioh.1,20. Salvare mundum Ioh.12,47.
Mori pro omnibus, 2. Cor.5, 14. Vocatur etiam lux
mundi Ioh.9, 5. Salvator mundi Ioh.4, 42. Reconciliatio
& propitiatio mundi, Rom.11,15.1. Ioh.2,2. Salvator omnium

hominum, 1. *Tim.* 4, 10, &c. Mortuus scribitur pro ijs, qui peccarunt. *Rom.* 14, 15. 1. *Cor.* 8, 11. Emissè eos, qui Dominum negant, 2. *Pet.* 2, 2, 1. Sangvine suo sanctificate eos, qui sangvinem suum conculcant, *Heb.* 10, 28.

LXV.

Deinde agit scriptura de merito Christi ratione acquisitionis & applicationis simul, quæ tantum est verorum civium Ecclesiæ, qui in Christum pro se mortuum credunt. Sic scribitur: Mortuus esse pro filiis Dei, Ioh. 11, 52. Redemisse suos, Esa. 63, 4. Tradere semetipsum pro Ecclesia Eph. 5, 25. Hoc vero nihil derogare potest universalie ejus redemptioni: Nuspiciam enim pro solis electis mortuus, nuspiciam pro Ecclesia tantum traditus fuisse legitur..

L XVI.

Quin & Apostolus Paulus de se scribit; Christus dilexit me & tradidit semetipsum pro me Gal. 2, 20. Nec tamen pro solo Paulo semetipsum tradidit.

L XVII.

Est enim servi fidelis, beneficia Domini sui, quæ communiter omnibus data sunt, ea quasi sibi soli praestita reputare; Exemplo Pauli, inquit Chrysostomus lib. 2. de compunct. cordis.

L XVIII.

Non ergo audiendi sunt Calviniani, qui ex ejusmodi dictis, in quibus pro Ecclesia traditus, pro filiis Dei mortuus scribitur, inferunt ipsum non esse mortuum pro omnibus. Nam & oculi Domini super justos esse leguntur, Ps. 34, 16. Et super timentes eum, Syr. 15, 20. Et super omnes filios Adæ alibi aperte leguntur Ier. 32, 19. Concludimus ergo cum Bernh. ex sermone II, v. 19. Psalm. 91. Christus secundum tempus quidem pro impijs mortuus est. Secundum prædestinationem autem pro fratribus & amicis. Vide Baldv. in comm. Epist. ad Eph. pag. 301.

COROLLARIA

I.

Christus est aeternus Sacerdos. I. Ratione aeterna persone
Heb. 7,24. 2. Propter vigorem Sacrificij aeternum Heb. 5,10.
c. 7,25. cap. 10,14. 3. Propter intercessionem perpetuo duran-
tem, Heb. 7,25. non E. propter aeternum aliquod Sacrificium,
quod ex pane & vino in missa Pontificia offerretur, sine ullo Dei
precepto.

II. Ex eo quod Melchisedecus erat simul Rex & Sacerdos, pro-
bari non potest eandem personam, & principatu Politico & mini-
sterio Ecclesiastico in N. T. fungi posse, ut statuit Bell: lib. 5. de
Pontif: Rom: c. 9. Nam in Melch: hoc fuit planè singulare, qui
hac in parte gessit Typum Christi Regis & Sacerdotis nostri.
Illud v. nemini imitari licet, nisi eodem modo divinam suam
vocationem probaverit: Alias haec officia distincta à Deo fu-
erint In V.T. desumebantur Sacerdotes ex Levitis, & ex a-
lijs tribubus Reges.

Ornatissimo atq; Literatissimo Juveni

Dn. LAURENTIO P. SMOLANDO.
Bonarum artium Studioſiſſimo, Discipulo atq; conterraneo ſuo
perdiiecto, De Officio Christi Sacerdotali publicè di-
ſputanti paucis hiſce lineolis congratulabat

Sunt duo queis nullum Regimen queat uſq; carere;
Sacra Sacerdotis; Regis & imperium.
Optimus est noſter Christus Rex atq; Sacerdos;
Obtulit atq; regit, munus utrumq; gerens.
Sed nunc LAURENTI ſavvis patriota quid iſtud
Officium Sacrum, quā ratione tuliſ.
Diſſeris egregio docte ſub Praefide. Porro
Hiſce vaca, huncq; colas; gratus & ipſus eris.

Et charæ fias patriæ sic utilis olim.
Comprecor. Huicq; ferat quæq; secunda DEus!

L. mꝝ

M I C H A E L O. V V E X I O N I U S
P. P. Ab.

Christum nōsse DEI gnatum, sapientia summa est,
Atq; bonum summum vitaꝝ; perpetuaꝝ.
At studiis eheu dediti pleriq; profanis;
Notitiam hanc temnunt & faciunt nihil!
His ad versariꝝ recte, doctissime VVICH^I,
Quando non tantum palladium Sophiam
Sectaris; verum Christi quoq; cognitionem,,
Extra quam sapere, est nil nisi despere..
Hoc studium, in cœlo, tandem tibi vera reportat
Gaudia, in his terris teq; cluere facit.

P E T R U S L I D E N I U S Smol. Ph.M.

Luce graves patitur motus, homo, quatuor, unā,
Conditur, egreditur, pellitur, erigitur.
Antitypi, typicē bonitas in monte Moria,
Fulget, ubi tandem victima vera micat.
De vincitur Isaāc vincis mox sol vitur idem,,
Illiū hic vice sit hostia par, aries'.
Optat ave Gabriel, referens quod ave fit ab eva.
Nascitur APXIEPEUS, spirituale ΛΥΤΡΟΝ.
Sifistitur ante retroq; valens ab origine mundi
Amiculus, superum fædera pacta replens
Ipse litas holocausta Dijs, Hunc esse litatum
Per bona dum VVICHI differis egregiē.
Mæte! tuos laudo nisus, vigilesq; labores,
Laus, decus, hinc redeat, gloria fructus honor.

Iu Perennis fraternitatis Mnemosynon,
gratulabundus hac pauca reliquit
Mag. O. CaWallius.